

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. november 30.
(OR. en)

15989/23

AGRI 744
AGRILEG 310
AGRIFIN 145
AGRISTR 66
AGRIORG 138

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az SCA/a Tanács
Tárgy:	A KAP stratégiai tervek végrehajtásának első éve – helyzetfelmérés – <i>Az elnökség tájékoztatója</i>

A Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2023. december 10–11-i ülésének előkészítéseként mellékelten továbbítjuk a delegációknak az új KAP végrehajtásának első évéről szóló elnökségi feljegyzést.

A KAP stratégiai tervek végrehajtásának első éve – helyzetfelmérés

Az EP és a Tanács 2021-ben – több mint három évig tartó tárgyalásokat követően – megállapodásra jutott a Bizottság által előterjesztett, a KAP – elsősorban az (EU) 2021/2115 rendelet révén történő – reformjára irányuló javaslat alapján.

2022 folyamán a Bizottság megvizsgálta a tagállamok által benyújtott, stratégiai tervekre irányuló javaslatokat, amelyeken módosításokat eszközöltek, végül pedig jóváhagyták a 2023. január 1-jétől kezdődő alkalmazásukat.

A 2023-as év a végéhez közeledik, és helyénvaló elgondolkodni az általunk végrehajtott reformról, a végrehajtás ezen első évének tapasztalatairól, valamint arról, hogy a jövő évben és azon túl milyen kilátásokkal számolhatunk.

A végrehajtásnak megvoltak a maga nehézségei. Először is azok, amelyek egy olyan, jelentős innovációkkal járó reform szerves részei, amelynek esetében kevés idő állt rendelkezésre az innovációknak a nemzeti jogba való átültetésére és a potenciális kedvezményezettek körében történő terjesztésére. Mindezen – már korábban is számításba vett – körülményeken túlmenően a piaci helyzet is problémásan alakult, mégpedig – az egyéb negatív hatások mellett – a magas inputárak, az eladási árak magas volatilitása és bizonytalansága, valamint a kedvezőtlen időjárási viszonyok, különösen az EU nagy részére kiterjedő szárazság miatt. Végezetül az EU-ban jelenleg érvényesülő inflációs forgatókönyv a gyakorlatban a KAP közvetlen támogatásai által nyújtott jövedelemtámogatás erózióját idézi elő.

A közelmúltban megkaptuk a Bizottság (2023. november 24-én közzétett) jelentését, amelyben a testület rámutat, hogy a jóváhagyott tervek miként járulnak hozzá a KAP egyes konkrét célkitűzéseéhez, valamint hogy azok összességében eddig sohasem tapasztalt előrelépést jelentenek e szakpolitika környezetvédelmi törekvései terén. A Bizottság a jelentésben kiemelt néhány olyan aspektust is, amelyeket a végrehajtás során történő javításuk érdekében gondosan nyomon kell követni. Kifejti továbbá azt is, hogy a KAP nem lehet a különféle szükségletekre való reagálás egyetlen eszköze, tehát így egyéb finanszírozási forrásokat is mozgósítani kell.

Ezenfelül a svéd elnökség végén, valamint a jelenlegi spanyol elnökség fél éve során alkalmunk nyílt véleménycserét folytatni a végrehajtás ezen első évéről. A Bizottság által szeptemberben összehívott ülésen, majd az SCA november 14-i ülésén valóban meg tudtuk vizsgálni azt, hogy miként zajlik az eltervezett intézkedések – nehézségeket nem nélkülöző – végrehajtása. Ennek folytán közelebb kerültünk annak megállapításához, hogy a KAP-források felhasználásával milyen mértékben sikerül kielégíteni azokat a szükségleteket, amelyek kezelésére a tervek hivatottak voltak.

Az SCA október 9-i ülésén továbbá abban is egyetértettünk, hogy egy ilyen léptékű reform – amely olyan átfogó tervek révén valósul meg, mint amelyek jóváhagyásra kerültek – sorozatos kiigazításokat követel meg annak érdekében, hogy garantálni lehessen céljainak teljesülését, valamint biztosítani azt, hogy a programozott beavatkozások az intézkedések végső címzettjeinek javára váljanak. A tagállamok aggályait fejezték ki a Bizottság felé a tervek módosításával kapcsolatos első tapasztalatok rendkívüli összetettsége miatt. A Bizottság ezt tudomásul vette, hónapok óta dolgozik a kérdésen, a közelmúltban pedig lehetőségeket kínált a folyamat egyszerűsítésére.

Végezetül november 29-én és 30-án a KAP stratégiai tervekért felelős igazgatók Madridban találkoztak, és véleménycseréjük során nemcsak a fenti szempontokkal foglalkoztak, hanem kiemelték a tervek – és velük a szakpolitikánk – értékelésének jelentőségét is. Az értékelés önmagán túlmutató gyakorlat, amelynek célja a szakpolitikai döntéshozók tájékoztatása mellett az, hogy a kedvezményezetteknek megmutassa, milyen eredményre vezettek azok az erőfeszítések, amelyeket a különböző beavatkozások megtervezésekor kértünk, ezáltal pedig a társadalom értesüljön arról, hogy a KAP mit térít vissza azokból az adókból, amelyekkel azt finanszírozzák.

Az elmúlt fél év tehát intenzív gondolkodással és véleménycserével telt, aminek köszönhetően számot adhatunk a reformról: elmondhatjuk, hogy a reform megfelel az azonosított célkitűzéseknek és szükségleteknek; a tervek – az erőfeszítést nem nélkülözve – jól működnek, és kezelni fogják az egyes tagállamok sajátos szükségleteit. Nagyívű reformról van szó, ez pedig igen jelentős változást jelentett és jelent mezőgazdasági termelőink számára, akiknek a különösen bonyolult helyzet gyakran zavart okozott. Ezt a reformot meg kell szilárdítani, és minden erőfeszítésünket annak helyes végrehajtására, valamint eredményeinek mérésére és értékelésére kell összpontosítanunk.

Gazdaságaink is megérdemlik a támogatás stabilitásának üzenetét, hiszen nagy változáshoz kellett és kell alkalmazkodniuk. Mihelyt ez lezajlik, a szakpolitikában stabil évekre van szükség mindennek megszilárdításához azért, hogy a gazdaságok alaposan kiaknázhassák valamennyi, a tervek által számukra nyújtott lehetőséget. Az ágazatnak szüksége van a stabilitás üzenetére, valamint annak határozott fenntartására, amit a Tanács korábban már több alkalommal megvitatott: mezőgazdasági termelőinktől nem kérhetünk még több erőfeszítést anélkül, hogy azt további támogatással kísérnénk.

A fenti elemzés fényében az elnökség az alábbi kérdésekkel kapcsolatban szeretné kérni a miniszterek értékelését:

1. Egyetért-e Ön ezzel az értékeléssel, és vannak-e olyan szempontok, amelyeket az Ön országában jellemző tapasztalatok alapján hangsúlyozni, minősíteni vagy helyesbíteni kíván?
2. Vannak-e Ön szerint egyéb olyan elemek, amelyeket szintén figyelembe kellene vennünk ebben az értékelésben?
